

Ateliers Support Fund – Jaarverslag 2023

Profiel en Missie De Ateliers

Sinds de oprichting in 1963 heeft De Ateliers als unieke postacademische instelling het kunstlandschap in Nederland mede vormgegeven en doet dat vandaag de dag nog steeds. De Ateliers is ontstaan uit een rebellie tegen conventionele onderwijsmethoden, in reactie op de verstikkende inertie van het academische kunstvakonderwijs en de scheiding tussen kunst en dagelijks leven. De Ateliers ontwikkelde een onderscheidende methode van talentontwikkeling, waarbij professionele kunstenaars jonge collega's op weg helpen. Een methode die gebaseerd is op de overtuiging dat gedeelde inzichten en ervaringen vormend en versterkend zijn. Door kunstenaars, voor kunstenaars.

De Ateliers is gehuisvest in een monumentaal pand met uitstekende atelierruimtes op een centrale locatie in Amsterdam. Met een kleine organisatie en minimale administratie is De Ateliers wendbaar en in staat snel te schakelen. De twintig deelnemers (gemiddeld tussen de 22 en 28 jaar oud) worden geselecteerd in een voor hen cruciale fase in hun leven, wanneer zij zich intensief richten op hun eigen artistieke ontwikkeling. Deze nog jonge en onbekende kunstenaars zijn de latere winnaars van prestigieuze kunstprijzen en de toekomstige exposanten in prominente musea, kunstinstellingen en galeries in binnen- en buitenland.

De Ateliers onderscheidt zich nationaal en internationaal als een uitzonderlijke en radicale instelling door haar bewezen expertise, haar intieme maar professionele schaal en effectieve organisatie. De Ateliers voedt in belangrijke mate het Nederlandse culturele ecosysteem, draagt bij aan het creëren van een rijk gevarieerd werkveld en zorgt ervoor dat Nederland voorop blijft lopen in de wereldwijde culturele productie.

De Ateliers heeft als kerndoel het ontwikkelen van rigoureuze kunstpraktijken die betekenis hebben voor de (culturele) wereld waarin we leven.

De Ateliers moedigt haar deelnemers aan om deel te nemen aan experimenten met beeld en materiaal, in gesprek te gaan met vakgenoten en een solide zelfredzaamheid op te bouwen. Deelnemers gaan een periode van twee jaar van intensieve begeleiding in en worden geïnspireerd om 'zelf dingen uit te zoeken', in de overtuiging dat het kunstenaarsbestaan na De Ateliers dat vereist. We bieden kunstenaars de nodige tijd, ruimte en middelen om zich volledig te concentreren op de ontwikkeling van hun werk en hun identiteit als kunstenaar, zowel binnen het atelier als via een ondersteunend programma. Daarmee draagt De Ateliers bij aan een positief imago van Nederland als een land met vooruitstrevende opvattingen over cultuur en onderwijs. Om de jonge kunstenaars maximaal te kunnen ondersteunen houdt De Ateliers de communicatielijnen kort en de *backoffice* beperkt.

Ateliers Support Fund

Stichting Ateliers Support Fund (ASF), opgericht in 2005, stelt zich ten doel middelen te werven om de continuïteit van de werkzaamheden van De Ateliers te waarborgen. Daartoe richt zij zich tot particulieren, ondernemingen en cultuurfondsen. Donaties komen op de eerste plaats ten goede aan stipendia voor deelnemers. Het ASF is een selecte supportersclub die nauw bij De Ateliers betrokken is. Op 31 december 2023 telde het ASF 14 supporters, waaronder voornamelijk particulieren en enkele stichtingen en bedrijven. Met de genereuze steun van de supporters was de ASF ook in 2023 weer in staat belangrijke ondersteuning te bieden voor de activiteiten van De Ateliers.

Activiteiten 2023

Algemeen

Zo'n twintig deelnemers aan De Ateliers werken gedurende twee jaar in een eigen atelier en worden begeleid door internationale kunstenaars die wekelijks atelierbezoeken afleggen. Elk jaar vertrekken ca. tien deelnemers en komen er ca. tien nieuwe bij. In 2023 werkten in totaal 20 verschillende deelnemers op De Ateliers, onder wie: 11 vrouwelijke kunstenaars en 9 mannelijke kunstenaars. 9 van de twintig kunstenaars hebben de Nederlandse nationaliteit of waren bij aanvang van hun werkperiode al langer dan twee jaar in Nederland woonachtig, 2 van hen is afkomstig uit het buitenland. De Ateliers heeft in 2023 voldaan aan de prestatie-eis om twintig deelnemers te begeleiden.

De Ateliers onderscheidt zich in de postacademische beeldende kunstsector als een werkplaats van en voor beeldend kunstenaars met een atelierpraktijk, een plek voor productie, reflectie, discussie en uitwisseling tussen kunstenaars van verschillende generaties, nationaliteiten en met uiteenlopende artistieke visies. De Ateliers-deelnemers verrijken de internationale kunstenaarsgemeenschap in Amsterdam en Nederland, door ook in 2023 weer kwalitatief hoogwaardige impulsen te geven aan de aansluitende schakels in de beeldende kunstketen, zoals de musea en presentatie-instellingen, galeries, evenementen en opdrachtsituaties.

Deelnemers die hun werkperiode het afgelopen jaar afronden, toonden hun werk op 'Offspring', een jaarlijkse tentoonstelling die veel belangstelling trekt van professionals, pers en publiek. Vanwege de COVID-pandemie vond (voor de laatste keer) Offspring in 2023 niet in mei, maar in weer oktober plaats. Daarnaast nam De Ateliers zoals gewoonlijk deel aan Amsterdam Art Weekend in mei, met de opening van Woonhuis.

Werving en selectie

In 2023 meldde een recordaantal kunstenaars (1040 - 215 meer dan in 2022) van over de hele wereld zich aan bij De Ateliers (uit Europa, Noord-Amerika, Afrika, Azië, Latijns-Amerika en het Midden-Oosten).

De *Application Call* werd op 1 januari 2023 gepubliceerd en bleef open tot en met 1 maart 2023. De Ateliers ontving in die periode 1040 aanmeldingen, waarvan 84 uit een van de landen op de *DAC exemption lijst*. Zij kunnen zich zonder *application fee* aanmelden. 730 aanmelders waren op het moment van aanmelden jonger dan 30. 117 aanmelders hadden de Nederlandse nationaliteit en ruim 200 aanmelders hadden een Nederlandse vooropleiding.

Alle aanmeldingen werden in drie rondes bekeken en besproken. 26 aanmelders waren uitgenodigd voor een interview. De interviews vonden plaats live en via Zoom/Skype, gedurende 3 dagen. De aanmelders kregen 2 interviews, elk rond de 30-40 minuten. De eerste jury focuste op de kwaliteit van het werk en de aanmelding, de tweede jury op de motivatie en de keuze voor De Ateliers en de studio praktijk. Uiteindelijk werden tien nieuwe deelnemers geselecteerd, afkomstig uit Lithouwe, Duitsland, Nederland/Indonesië, Zuid-Korea, Italië, Zuid-Afrika, Ecuador, het Verenigd Koninkrijk, en Nederland. Deze nieuwe deelnemers zijn hun werkperiode op 1 januari 2024 begonnen.

Het aanvraag- en selectieproces is de afgelopen jaren verfijnd en nog zorgvuldiger geworden: kleinere commissies beoordelen vanaf het begin specifieke groepen aanmeldingen, meestal op basis van medium. Gastbegeleiders worden in deze fase van het proces uitgenodigd om de verscheidenheid aan perspectieven te vergroten. Het streven in de komende periode is om deze zorgvuldigheid vast te houden, de diversiteit van de kleinere commissies te vergroten en de

interviewdagen aan te passen. In 2024 en in de toekomst zullen jury's consistent zijn in alle interviews.

Het strenge selectieproces maakt het mogelijk dat elke aanmelder wordt beoordeeld op basis van de kwaliteit van het artistieke werk en niet op basis van carrièrekeuzes. Iedereen heeft een eerlijke kans om zijn werk te laten beoordelen, ook degenen zonder academische opleiding. De Ateliers is uniek in haar genereuze en open benadering van autodidactisch talent.

Deelnemers 2023

Deelnemers die hun werkperiode beëindigden december 2023:

Gegee Ayurzana (1998, Mongolië)
Annabelle Binnerts (1995, Nederland)
Ryan Christopher (1998, Verenigd Koninkrijk)
Alexandra Kadzevich (1992, Oekraïne)
Clémence Lollia Hilaire (1995, Frankrijk)
Michelle Chang Qin (1996, China)
Johan Roelofs (1995, Nederland)
Daisy Sid Smith (1995, Verenigd Koninkrijk)
Tobias Thaens (1999, Nederland)
Joppe Venema (1998, Nederland)

Deelnemers die hun werkperiode startten in januari 2023:

Anthony Ngoya (1995, Frankrijk/Congo Brazzaville)
Bart Houwers (1997, Nederland)
Félix Keslassy (1996, Frankrijk)
Gvantsa Jgushia (1999, Georgië)
Katie Watchorn (1992, Ierland)
Klaartje van Essen (1998, Nederland)
Samuel Mackiewicz (1997, Verenigde Staten)
Neda Mirhosseini (1995, Iran)
Leah Zhang (1992, China)

Mentorschap

In 2023 heeft de begeleiding wekelijks plaatsgevonden op de dinsdag gedurende negen maanden van het jaar. Deelnemers hebben 24 uur per dag toegang tot hun studio's. Het hele jaar door zijn werkplaatsen beschikbaar voor algemeen gebruik (metaal, hout, kunststof, fotografie, video). Technici helpen deelnemers oplossingen te vinden voor technische problemen.

Vaste begeleiders in 2023

Lara Almarcegui (1972, Zaragoza, Spanje), kunstenaar, woont in Rotterdam
Dominic van den Boogerd (1959, Breda, Nederland), kunstcriticus, woont in Amsterdam
Cudelice Brazelton IV (1991, Dallas, Texas, VS), kunstenaar, woont in Frankfurt
Varda Caivano (1971, Buenos Aires, Argentinië), kunstenaar, woont in Madrid
Nina Canell (1979, Växjö, Zweden), kunstenaar, woont in Berlijn
Pauline Curnier Jardin (1980, Marseille, Frankrijk), kunstenaar, woont in Amsterdam en Rome
Chris Evans (1967, Eastington, Verenigd Koninkrijk), kunstenaar, woont in Brussel
Martijn Hendriks (1973, Eindhoven, Nederland), kunstenaar, woont in Almere
David Jablonowski (1982, Bochum, Duitsland), kunstenaar, woont in Almere
Maxine Kopsa (1972, Toronto, Canada), curator, educator, woont in Amsterdam
Rezi van Lankveld (1973, Almelo, Nederland), kunstenaar, woont in Amsterdam
Marina Pinsky (1986, Moskou, Rusland), kunstenaar, woont in Brussel en Berlijn

Charlotte Prodger (1974, Bournemouth, Verenigd Koninkrijk), kunstenaar, woont in Glasgow

Gastbegeleiders in 2023

Dora Budor; Simnikiwe Buhlungu; Jesse Darling; Koenraad Dedobbeleer; Sara Deraedt; Philipp Gufler; Nora Kapfer; Lara Khaldi; Onyeka Igwe; Erik van Lieshout; Matthew Lutz-Kinoy; Raimundas Malašauskas; Taylor Le Melle; Huw Lemmey; Matthew Monahan; Grace Ndiritu; Rita Ouedrago; Ima Abasi-Okon; Zeinab Saleh; Oscar Santillán; Fiona Tan; Jennifer Tee; Raphaela Vogel; Michelle Williams Gamaker; Geo Wyeth

Offspring 2023

Offspring is de algemene titel van de jaarlijkse eindtentoonstelling van de tien tweedejaars deelnemers. Het is de bekroning van een intense werkperiode, vaak tot stand gekomen op een andere locatie dan de eigen studio en in samenspraak met een externe curator. Voor deelnemers is het een belangrijke voorbereiding op het maken van tentoonstellingen in hun toekomstige beroepspraktijk. Er staat enige druk op deze tentoonstelling, aangezien een groot aantal bezoekers komt kijken en er bovengemiddelde belangstelling is van de pers (gemiddeld 1.500 bezoekers). Deelnemers moeten zich dus buigen over publieksgerichte strategieën (muurteksten, social media-campagnes, publieksprogramma) en werken aan een catalogus. Er worden op *Offspring* vaak belangrijke connecties gelegd met externe professionals die mogelijk kunnen uitgroeien tot belangrijke samenwerkingen. *Offspring* is sinds 2006 een cruciaal onderdeel van het programma. Sinds kort wordt de curator van de tentoonstelling door de deelnemers zelf gekozen. Zij stellen ook zelf het publieksprogramma samen.

In 2023 heeft De Ateliers ervoor gekozen meer diepgaande verbindingen te stimuleren tijdens *Offspring*, door naast de traditionele Ateliers Support Fund Preview (zie ASF) speciale voorbezoeken te organiseren voor alums en voor professionals. Ook het aantal rondleidingen is toegenomen, zowel rondleidingen voor het algemene publiek als voor genodigden (bijvoorbeeld alums die in het kunstvakonderwijs actief zijn en met hun studenten willen komen).

Tien deelnemers namen deel aan *Offspring 2023* (19 oktober - 5 november 2023). Deze deelnemers zouden De Ateliers eind december verlaten. Deze *Offspring*-editie is de laatste editie die in de winter plaatsvindt door de wijziging van het jaarschema als gevolg van de lockdown(s) van de pandemie en de daaropvolgende verlenging die in 2021 aan de deelnemers werd aangeboden. De Ateliers erkende het belang van een verlenging van de werkperiode van de deelnemers, maar heeft ook geleerd dat de timing van *Offspring* aan het einde van het academische jaar (in tegenstelling tot in mei/juni, voor de zomervakantie) extra stress met zich meebrengt voor de verhuizing en organisatie van de deelnemers.

Offspring 2023, of 'Raamvertellingen', werd samengesteld door Litouwse curator en schrijver Raimundas Malašauskas. Raimundas Malašauskas woont en werkt in Brussel en heeft uitgesproken reflexieve benadering van schrijven en cureren. Hij was curator van het CAC Vilnius van 1995 tot 2006, en van Artists Space, New York van 2007 tot 2009. Recentelijk was hij curator van Meeting Points 8, Cairo/Brussel/Beirut, 2017, onderdeel van de Liverpool Biënnale 2016; het Litouwen en Cyprus Paviljoen op de Biënnale van Venetië 2013; en Repetition Island in het Centre Pompidou, en Satellite 4 in het Jeu de Paume, beide Parijs, 2010. *Paper Exhibition - Selected Writings* werd gepubliceerd door Sternberg Press in 2012, en zijn notitieboek over Burlesque werd gepubliceerd als onderdeel van dOCUMENTA 13. In 2019 was hij gastprofessor bij HEAD, Genève.

Malašauskas was gevraagd door de tweedejaars deelnemers om hun curator te worden. De grafische vormgeving werd georganiseerd door Nerijus Rimkus. De catalogusteksten waren interviews tussen de deelnemers en de curator. Zowel de openingspreview (voor alums,

professionals en pers) als de opening waren druk bezocht. Er werden openingstoespraken gehouden door directeur Maxine Kopsa, en curator Raimundas Malašauskas, ook was er een uitgebreide rondleiding door alle deelnemers voor alle supporters.

Kunstenaars: Gegee Ayurzana; Annabelle Binnerts; Ryan Christopher; Clémence Lollia Hilaire; Alexandra Kadzevich; Michelle Chang Qin; Johan Roelofs; Daisy Smith; Tobias Thaens; Joppe Venema

Artist Talks

De 2 reeksen Artist Talks die traditioneel in de lente en de herfst van het jaar worden gehouden, zijn een essentieel onderdeel van het programma van De Ateliers. Gedurende de dag brengt de uitgenodigde gast een atelierbezoek aan de deelnemers en in de namiddag van diezelfde dag draaien de rollen om en spreekt de uitgenodigde kunstenaar (soms curator of theoreticus) met een publiek over hun praktijk. Cruciaal is dat deze Artist Talks toegankelijk zijn voor het grote publiek. Vanaf 11 april werd elke dinsdag een reeks van 6 Artist Talks gehouden in De Ateliers in de grote collegezaal - de laatste in de reeks vond plaats op 23 mei. Sprekers waren: Grace Ndiritu (1982, Birmingham, UK) woont op verschillende plekken; Matthew Lutz-Kinoy (1984, Brooklyn, New York, USA), woont in Parijs; Simnikiwe Buhlungu (1995, Zuid-Afrika) woont in Johannesburg en Amsterdam; (Zeinab Saleh (1996, Kenya), woont in London; Koenraad Dedobbeleer (1975, Halle (Belgium), woont in Bruxelles; en Matthew Monahan (1972, Eureka, California) woont in Los Angeles. In september begon de tweede reeks van 4 Artist Talks die tot oktober loopt, met Dora Budor (1984, Zagreb, Croatia), woont in New York; Huw Lemmey (1986, Barrow-in-Furness, UK) woont in Barcelona; Nora Kapfer (1984, München, Germany), woont in Berlin; en Onyeka Igwe (1986, London, UK), woont in London.

Seminars

De organisatie van seminars anticipeert op gelande excursies en tentoonstellingsbezoeken in Amsterdam, Nederland en in het buitenland. Rode draad is 'Histories of making', waarbij de praktijk van makers door de tijden heen centraal staat. De seminars zijn alleen voor deelnemers (soms voor genodigden), en worden voorbereid door Dominic van den Boogerd. Het afgelopen jaar vonden de volgende seminars plaats: 'Raphaëla Vogel: KRAAAN' (tekst door Dominic van den Boogerd, *gallery talk* door kunstenaar Raphaëla Vogel, tentoonstellingsbezoek Museum De Pont, Tilburg, 17 februari), 'Unknown Vermeer: an ongoing process of discovery' (lecture door kunsthistoricus Benjamin Binstock, tentoonstellingsbezoek Rijksmuseum, Amsterdam, 23 februari), 'Meredith Monk: Calling' (*gallery talk* door directeur Mariette Dölle, tentoonstellingsbezoek Oude Kerk, Amsterdam, 16 november).

Excursies

Gedurende het hele jaar worden excursies georganiseerd. De meerdaagse excursie (met alle deelnemers, kernbegeleiders en staf) vindt bij voorkeur plaats aan het begin van het werkjaar en dient tevens als kennismakingsreis voor nieuwe deelnemers. Kortere dagexcursies naar tentoonstellingen en kunstinstellingen dienen tevens als introductie tot de fijnmazige culturele infrastructuur van Nederland. In 2023 voerde de meerdaagse excursie per bus naar Düsseldorf, Frankfurt, Stuttgart, Baden-Baden en Colmar, met als hoogtepunten tentoonstellingen van Rosemarie Trockel, Cameron Rowland, Jenny Holzer, Reinhard Mucha en het Isenheimer altaar van Matthias Grünewald (14-17 maart 2023). Eendaagse excursies vonden het afgelopen jaar plaats naar Rotterdam (Kunstinstituut Melly, 10 februari), Tilburg (Museum De Pont, 17 februari) en Amsterdam (Oude Kerk, 16 november).

Ammodo x De Ateliers Productiefonds

Om de productiemogelijkheden van de deelnemers bij De Ateliers te vergroten, en de druk en inspanningen rond projectfondsenwerving bij hen te verlichten, werd in 2020 het Ammodo x De Ateliers Productiefonds in het leven geroepen. Dit fonds stelde voor 3 jaar elke deelnemer per

werkjaar €2.000,- aan materiaal - en productiebudget ter beschikking. In 2023 is deze succesvolle samenwerking met Stichting Ammodo voortgezet en verlengd met indexering voor de komende 3 jaar.

3PackageDeal

In het kader van de 3PackageDeal van het Amsterdams Fonds voor de Kunst ging De Ateliers in 2021 een samenwerking aan met De Balie en Veem House for Performance rondom het werk van de kunstenaar Flavia Pinheiro (Recife, Brazil). De samenwerking met De Balie en Veem House for Performance loopt door in 2024, met de kunstenaar Dina Mimi (1994, Palestine).

Woonhuis (nieuw) /Amsterdam Art Week/ASF Woonhuis opening

In 2023 nam De Ateliers weer deel aan Amsterdam Art Weekend met de officiële opening van Woonhuis.

In het voorjaar van 2023 transformeerde De Ateliers de voormalige conciërgewoning tot een projectruimte met een programma dat een klankbord kan zijn voor de atelierpraktijken van De Ateliers, waarmee een nieuwe tentoonstellingsruimte wordt geboden voor nationale en internationale kunstenaars in Amsterdam en (voormalige) deelnemers van De Ateliers. Woonhuis herbergt twee verdiepingen met tentoonstellingsruimten, ongeveer 200 m², evenals, op een eigen etage, het woonverblijf voor een Fellow. Woonhuis is een expositieruimte en een try-out podium. Het programma is niet beperkt tot oud-deelnemers en wordt samengesteld op advies van de deelnemers van De Ateliers. Woonhuis ontvangt maximaal drie maanden per jaar twee fellows (gastbegeleiders) en het staat deze genodigden vrij een presentatie in Woonhuis te organiseren.

Woonhuis is zowel gericht op het kunstenaarsatelier en op de stad: een verrijking die nu voor het eerst in de 60-jarige geschiedenis van De Ateliers wordt uitgetest maar die niettemin perfect aansluit op de radicale oorsprong van het instituut. Hoe? De Ateliers ontstond in reactie op het teleurstellende en stagnerende kunstvakonderwijs van de jaren zestig dat geen gelijke tred hield met nieuwe en spannende ontwikkelingen in de beeldende kunst indertijd. Het werkmodel dat De Ateliers ontwikkelde voorziet tot op de dag van vandaag in de behoeften van jonge, aankomende kunstenaars. Nu breidt De Ateliers haar formidabele fundament voor talentontwikkeling uit naar tentoonstellingspraktijken buiten haar vier muren en de wisselwerking tussen kunst en publiek, in lijn met nieuwe behoeften en veranderde kunstpraktijken van nieuwe generaties aankomende kunstenaars.

In 2023 heeft Ammodo zich genereus gecommitteerd aan 3 jaar steun voor de inhoudelijk programmering van Woonhuis.

Alums Programma (nieuw) – leven na De Ateliers

Nu de locatie van Woonhuis beschikbaar is voor intiemere en indien nodig informele ontmoetingen, heeft het Alums Programma eind 2023 zijn thuis gevonden. Met als doel om minimaal twee keer per jaar bij elkaar te komen, worden er *Alums Evenings* georganiseerd die toegankelijk zijn voor alle voormalige en huidige deelnemers. Oud-deelnemers worden uitgenodigd om een lezing te geven over hun werk en hun nieuwe kunstenaarsbestaan. Deze avonden draaien om thema's die open genoeg zijn om verschillende onderwerpen aan te snijden, van huisvesting tot toonruimtes, zodat alums en deelnemers open en ongedwongen kunnen discussiëren over 'het leven na De Ateliers' en informatie, kennis, ervaringen, tips en netwerken kunnen delen. De eerste Alums Evening vond plaats op 23 november 2023 onder de titel 'Rendez-vous à Bruxelles', met presentaties door alumni Jan Hüskes en Cecilia Bjartmar Hylta.

De Ateliers hoopt op deze wijze verbindingen te stimuleren. Het Alums Programma maakt deel uit van de nieuwe focus op 'leven na De Ateliers'. De Ateliers wil zo haar ondersteuning uitbreiden tot buiten het eigenlijke tweejarige programma, en zo recente (oud-) deelnemers helpen die geconfronteerd worden met de potentiële onzekerheden en wisselvalligheden van het kunstenaarsbestaan.

Open Dagen

De Ateliers startte in 2023 met een ambitieuze plannen om onze eigen wortels te versterken, de zichtbaarheid voor jongere, lokale makers te vergroten en makers in het buitenland te bereiken. Met de open dagen die in 2025-2028 live en online gepland staan, hoopt De Ateliers zowel lokale kunststudenten te bereiken die geïnteresseerd zijn in de serieuze opbouw van een eigen atelierpraktijk als studenten in het buitenland (die de Open Dag niet fysiek kunnen bijwonen).

Rondleidingen

Het hele jaar door komen verschillende kunstprofessionals, kunstacademies en/of curatoriale programma's De Ateliers bezoeken. Deze bezoeken van geïnteresseerden in het programma zorgt voor nieuwe verbindingen en verdiept bestaande banden.

Het afgelopen jaar werden rondleidingen en atelierbezoeken georganiseerd voor Jana Richter en studenten van het Augustana College, Rock Island ILL, VS (18 januari), studenten van het Frank Mohr Instituut, Groningen (23 februari), studenten van ArteZ, Zwolle (20 maart), Sophie Chapman en kunstenaars van het 'Into the Wild'-programma van Chisenhale, Londen (15 juni), leerkrachten en leerlingen van het Gerrit van der Veen College, Amsterdam (30 oktober), professor Michelle Brown en studenten van National College of Art and Design, Dublin (17 november), professor Gregor Schneider en studenten van de Kunstakademie Düsseldorf (25 november).

Aansluiting Nederlandse en internationale beeldende kunstwereld

Verschiede deelnemers vonden na afronding van hun werkperiode soepel aansluiting op het werkveld en op de kunstmarkt. Werk van Annabelle Binnerts was na 'Offspring 2023: Raamvertelling' te zien op een groepstentoonstellingen bij Galerie Martin van Zomeren (Amsterdam), Depo (Istanbul), Kunsthal Kade (Amersfoort) en in Ruigoord (Amsterdam). Begin 2023 was zij vertegenwoordigd op 'Prospects/Art Rotterdam 2023'. Veel Amsterdamse galeries toonden belangstelling voor samenwerking met onze afzwaaiende kunstenaars. Daisy Smith werd uitgenodigd voor een solotentoonstelling bij Galerie Martin van Vreden. Gegee Ayurzana kreeg haar solodebuut aangeboden bij Van Zijll Langhout Contemporary Art. Ryan Christopher debuteerde na 'Offspring 2023: Raamvertelling' met een soloshow bij Galerie Slewe. Michelle Chang Qin werd uitgenodigd deel te nemen aan een groepsexpositie bij Galerie Annet Gelink in 2024. Aan Clémence Lollia Hilaire werd een paginagroot artikel gewijd door de Volkskrant, zij werkt nu samen met Fons Welters Galerie. Joppe Venema werd uitgenodigd voor een groepsexpositie in Campis (Assen) en verzorgde de vormgeving van een boek van alumnus Tild Green, dat afgelopen jaar verscheen bij kunstboekuitgever San Seriffe. Tobias Thaens verkocht verscheidene werken aan Nederlandse collectioneers. Aleksandra Kadzevich nam deel aan een groepstentoonstelling in Pier Arts Centre in Stromness (Schotland). Meerdere deelnemers hielden in 2023 een presentatie over hun werk bij kunstruimte Club Solo in Breda.

Kwaliteit

De Ateliers onderschrijft het idee dat kunst inherent sociaal geïnformeerd is en zich onvermijdelijk afspeelt binnen politiek sensitieve omstandigheden. Kunst en kunstenaars hebben dus het vermogen om beide te beïnvloeden. Bij De Ateliers begrijpen we dat kennisvorming gebaat is bij meerdere perspectieven en uitwisseling.

In 2023 heeft De Ateliers zich wederom ingezet haar deelnemers te helpen bij het ontwikkelen van nieuwe materialen en structuren en bij de creatie van alternatieve vormen en ideeën. Met grotere ondersteuning van hun praktijk vanuit het Fellowship-programma en het Woonhuis-programma stimuleert De Ateliers haar deelnemers tot associatieve en speelse gedachtesprongen die nieuwe denkbeelden kunnen opleveren in verschillende sectoren van de samenleving. Deelnemers zijn in staat om als nooit tevoren rechtstreeks in contact te komen met een publiek gedurende hun tijd in De Ateliers, op een manier die volledig past bij hun praktijk.

Vernieuwing & terugblik op doelstellingen en resultaten in 2023

In 2023 speelden de wens om meer verdieping in de programmering te ontwikkelen en zo een brug te kunnen slaan tussen productie en presentatie een belangrijke rol. Ook was er de wens om onderwijsactiviteiten en samenwerkingsverbanden te versterken.

Er was behoefte aan zelfreflectie als instituut. Met advies ingewonnen door De Vertrouwenspersoon (in 2021 en 2022) met betrekking tot gemeenschapsvorming en communicatie, zijn verbeterde ondersteuning- en communicatie structuren gecreëerd, inclusief een edit van onze gedragscode, onze huisregels en onze deelnemersovereenkomst. De implementatie van een ondersteuningsstructuur met een regelmatig bezoekende vertrouwenspersoon is voortgezet in 2023 en een klachtencommissie is gevormd eind 2023 (en zal bekend gemaakt worden in 2024). De afgelopen jaren waren voor De Ateliers een periode van vrij ingrijpende verschuivingen. In 2023 zijn er zijn kleine en grote veranderingen ingezet op het gebied van begeleiding, organisatie, communicatie en duurzaamheid. De communicatie tussen staf en deelnemers is vergemakkelijkt, verbeterd en transparanter geworden door de invoering van kalenders, roosters, groepsapps en andere digitale omgevingen.

Er is een Deelnemersraad (*Participants Council*) in het leven geroepen eind 2022, waarin enkele deelnemers uit het eerste en tweede jaar de gehele groep vertegenwoordigen. In 2023 heeft de *Participants Council* goed gefunctioneerd en heeft regelmatig contact gezocht met de directeur om huishoudelijk en/of programma gerelateerde vragen te bespreken. Een nieuwe kunstenaar is toegetreden tot de groep vaste begeleiders: de Nederlandse schilder Rezi van Lankveld.

In mei 2023 werd de renovatie van de voormalige conciërgewoning voltooid en kon Woonhuis worden geopend. Het zestigjarig bestaan van De Ateliers werd gevierd met de publicatie van het boek 'De Ateliers 1963-2023. Geschiedenis van een kunstenaarsinstituut'. Door alle verschuivingen in de afgelopen jaren hebben we geleerd dat de flexibiliteit van het team en het vermogen om snel te anticiperen hebben geholpen om de nodige veranderingen door te voeren zonder afbreuk te doen aan de continuïteit in de uitvoering van kerntaken. We hebben geleerd beter gebruik te maken van digitale netwerken om het programma vorm te geven en werken momenteel aan een grotere toegankelijkheid (via communicatie naar publiek, archivering, et cetera).

Er zijn meer resultaten die positief stemmen. Het al jaren groeiende aantal aanmelders bereikte in 2023 een recordhoogte van 1.040. De jaarlijkse tentoonstelling *Offspring* wordt steeds beter bezocht en gewaardeerd (Het Parool rangschikte *Offspring* 2023 als een van de tien meest invloedrijke exposities van het afgelopen jaar). De werktevredenheid onder het personeel is groot en de samenwerking met onze partners is intensiever en effectiever geworden. Positieve resultaten zijn ook te zien in de verbeteringen op het gebied van diversiteit en governance.

Samenwerkingen 2023

In 2023 hebben we met succes een aantal nieuwe samenwerkingsverbanden opgezet met kleinere en grotere instellingen. Samen vormen ze een gevarieerd geheel, qua schaal, leeftijd, geografische spreiding, mate van professionaliteit en bereik. We richten ons op onze bijzondere positie als een hub die professioneel talent van over de hele wereld aantrekt, die bezocht wordt door zowel het publiek als door gespecialiseerde kunstkenner (kunstenaars, curatoren, museumprofessionals, schrijvers), en als hub waar jong talent tot grote hoogte stijgt. De focus ligt de komende tijd op het versterken van bestaande partnerships en uitbreiding met name op het gebied van diversiteit en inclusie.

Educatie

- IVKO en Gerrit van der Veen College

Sinds 2019 werkt De Ateliers succesvol samen met de middelbare school IVKO in De Pijp, Amsterdam, aan workshops op maat voor leerlingen, die worden geleid door een alumnus van De Ateliers en plaatsvinden in De Ateliers. Deze workshops resulteren in een publieke presentatie op het IVKO tijdens hun jaarlijkse zogeheten Kunstweek. Sinds 2023 ontwikkelen we een soortgelijk programma met een andere naburige middelbare school, het Gerrit van de Veen College in Amsterdam-Zuid. Doel van deze educatieve samenwerkingen is tweeledig: geïnteresseerde jongeren via De Ateliers in contact brengen met de professionele kunstpraktijk en alumni ervaring laten opdoen met educatie (ze ontvangen daarvoor een financiële vergoeding van de partnerinstelling).

Welzijn

- Stichting Welzijn Doven Amsterdam, Stadhouderskade 89

De Ateliers onderhoudt een duurzame relatie met onze bureaus van het Dovenontmoetingscentrum. We organiseren regelmatig rondleidingen in gebarentaal voor hun leden.

- Brutus, Rotterdam

In 2023, samen met Brutus organiseerde De Ateliers een introductie, rondleiding en lunch in Woonhuis voor Stichting Pluspunt Rotterdam, een thuis-, leer- en werkplek voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Kunst

- Buro Stedelijk

Sinds eind 2022 is De Ateliers lid van de Raad van Advies van het onlangs geopende Buro Stedelijk, een semiautonome projectruimte in het Stedelijk Museum in Amsterdam. In nauwe samenwerking met het Stedelijk Museum, de Rijksakademie, kunstenaars Simnikiwe Buhlungu, Pauline Curnier Jardin en Studio Balsem-directeur Rubiah Balsem begeleiden we de werving en aanstelling van curatoren en komen we ongeveer zes keer per jaar bijeen om lopende ontwikkelingen en het beheer te bespreken. In 2023 is Buro Amsterdam van start gegaan en is er regelmatig overleg geweest met de Raad van Advies, de curatoren en de directie van SMA. Curator Rita Ouédraogo heeft in 2023 atelierbezoeken afgelegd op De Ateliers.

- AFK 3Package Deal

De Ateliers is samen met Veem House for Performance en De Balie partner van de *Coalitie Engaged Art*. Gezamenlijk selecteren we kunstenaars die baat zouden hebben bij een jaar ondersteuning (productiebudget en atelier) in Amsterdam. De drie instellingen bieden hun expertise en hun netwerken aan en staan open voor feedback gedurende het hele proces. De 3Package Deal is een geweldige kans voor een jonge kunstenaar (mogelijk een oud-deelnemer van De Ateliers) om als professioneel kunstenaar verder te kunnen werken in de stad. In 2023 is Dina Mimi gekozen als volgende kandidaat.

- Sonic Acts Festival

Sonic Acts Festival is een tweejaarlijks en grootschalig evenement dat plaatsvindt op verschillende locaties in Amsterdam. De Ateliers en Sonic Acts hebben in het verleden samengewerkt en hebben

de wens uitgesproken in 2023 om dat in de toekomst ook te doen. Dit kan een samenwerkingsproject zijn dat kan resulteren in een uitgenodigde kunstenaar die lesgeeft, exposeert of optreedt in Woonhuis.

- VISIO/Lo schermo dell' arte

Op uitnodiging van de Italiaans-Europese kunstorganisatie VISIO draagt De Ateliers elk jaar deelnemers voor die gespecialiseerd zijn in film en mee willen doen aan workshops, *expertmeetings* en tentoonstellingen in Florence, waaraan een werkverblijf en een productiebudget zijn verbonden. In 2023 zijn 4 kandidaten voorgedragen door De Ateliers.

- Nederlands Instituut voor Beeld & Geluid

Elk jaar kan een deelnemer (gericht op bewegend beeld) onderzoek doen naar en werken met de rijke archieven van Beeld en Geluid, geholpen door programmamakers en projectleiders. Voordelen van deze samenwerking zijn de productie van nieuwe werken en mogelijke presentaties in Woonhuis. In mei 2023 vond de première filmvertoning plaats in Woonhuis van Vita Soul Wilmering met Q&A met Kris Petrasova (project lead en programmamaker Beeld & Geluid).

- Mondriaan Fonds Bezoekersprogramma

De samenwerking met het Mondriaan Fonds Bezoekersprogramma om curatoren en institutionele cultuurdeskundigen uit het buitenland naar Nederland uit te nodigen, werd in 2023 voortgezet. Deze werkbezoeken omvatten een algemene kennismaking met de geschiedenis en het programma van De Ateliers, vaak in combinatie met atelierbezoeken. In 2023 waren te gast: Yasmin Naderi Afschar (directeur Kunsthalle Mainz), Jana Bauman (senior curator Haus der Kunst, München), Eva Birkenstock (Ludwig Forum, Aachen), Soren Grammel (directeur Kunstverein Heidelberg), Merle Radtke (directeur Kunsthalle Münster), Milan Ther (directeur Kunstverein Hamburg) en Lene ter Haar (Nederlands Consulaat, Düsseldorf). Frida Carazzato (curator Museion, Bolzano), Sorcha Carey (curator Folkestone Triennial 2024, directeur Collective, Edinburgh), Alexandra Laudo (curator, Barcelona), Manuel Segade (directeur Museo Centro de Arte Dos de Mayo Madrid), Stefan Benchoam (kunstenaar en curator Guatemala/VK).

- De Appel

Het Curatorial Programme van de Appel bezoekt elk jaar de ateliers van tweedejaars deelnemers. Deze bezoeken, zowel een leermoment als een netwerkmogelijkheid voor beide partijen, kunnen resulteren in verdere projecten, zonder dat er verplichtingen aan verbonden zijn. De samenwerking is bedoeld de contacten tussen jonge aankomende tentoonstellingsmakers en jonge aankomende kunstenaars in Amsterdam te verstevigen. In 2023 zijn de curatoren weer langs De Ateliers geweest voor speciale atelierbezoeken bij de deelnemers.

- Melly, Rotterdam

De Melly Mixer is een jaarlijks evenement dat door kunstcentrum Melly in 2023 is opgezet om de postacademische instellingen die gevestigd zijn in Amsterdam, Utrecht en Maastricht dichterbij Melly en andere Rotterdamse kunstinstellingen te brengen.

- Amsterdam Art Week

Elk jaar wordt er tijdens AAW een tentoonstelling georganiseerd, gewoonlijk van werk van alumni, vaak in samenhang met performances. Sinds 2023 vindt deze expositie plaats in Woonhuis. Tijdens de tentoonstelling ontvangt De Ateliers veel professioneel geïnteresseerden voor previews en rondleidingen, ook in samenwerking met het Mondriaan Fonds, en in combinatie met atelierbezoeken. In 2023 werden meer dan 35 internationale kunstprofessionals verwelkomd voor kennismakingsbezoeken en atelierbezoeken.

'Derde jaar' partners

- Kunstfort Vijfhuizen (Vijfhuizen), Park Platform for visual art (Tilburg), Syb (Beetsterzwaag)

De Ateliers is nieuwe samenwerkingen aangegaan met drie presentatieruimtes en art residenties verspreid over Nederland. Kunstfort Vijfhuizen, Park en Syb zullen vanaf 2024 samenwerken met De Ateliers die afzwaaiende deelnemers voordraagt voor kortlopende artist residencies of tijdelijke kunstprojecten.

- Stichting Vrederijk

Ter versterking van het 'derde jaar', het Woonhuis-programma en de collectie van De Ateliers start in 2024 een nieuwe samenwerking met Stichting Vrederijk die ondersteuning geeft aan een tentoonstelling in Woonhuis van een recente alumna, gekoppeld aan een aankoop van een kunstwerk voor de kunstcollectie van De Ateliers.

Duurzaam geormeerde partners

- Ammodo

Ammodo zet een belangrijke en duurzame relatie voort met De Ateliers. Ammodo ondersteunt de deelnemers met een speciaal materialenfonds en treedt sinds 2023 ook aan als hoofdpartner van het Woonhuis-programma.

- Niemeijer Fonds

Het Niemeijer Fonds heeft in het verleden deelnemers van De Ateliers individueel ondersteund. Fondsen werden individueel aangevraagd door deelnemers, meestal ter ondersteuning van productiekosten voor de eindpresentatie Offspring. In 2023 is er een nieuwe duurzame relatie aangegaan met De Ateliers: Vanaf 2024 heeft het Niemeijer Fonds zich genereus gecommitteerd aan een driejarige samenwerking, waarbij het Fonds elk jaar een productiebudget per deelnemer toekent voor Offspring.

Collega's

- Postacademische instellingen

De vijf postacademische instellingen (BAK, EKWC, Jan van Eyck Academie, Rijksakademie en De Ateliers) zijn sinds 2019 verenigd in een sectorconsultatie (3 keer per jaar), waarbij een voortdurende dialoog wordt gevoerd over postacademische *best practices*, gemeenschappelijke interesses en thema's, en potentieel voor samenwerking. Doel is de sector te versterken door betere afstemming van programma's.

- Rijksakademie

De Ateliers en de Rijksakademie zijn verschillende instellingen met beide een sterke landelijke en internationale reputatie. Door die nabijheid en vanwege vergelijkbare problematieken ligt voor ons afstemming met de Rijksakademie meer voor de hand dan met de drie andere postacademische collega's. De directeuren van beide instellingen hebben in 2023 regelmatig collegiaal overleg gevoerd over sectorbrede kwesties (politiek, publieksbereik, organisatievormen). Besloten is om in de komende periode in gesprek te blijven over het delen van faciliteiten en inhoudelijke publieke programma's die bij deelnemers van beide instellingen worden gepromoot. In 2023 is besloten om samen te werken aan de oplossing van een gemeenschappelijk probleem: de huisvesting van residenten en deelnemers op de huidige Amsterdamse woningmarkt. Deze belangrijke materie heeft directe impact op onze deelnemers en onze alumni en dus op de vitaliteit van het kunstklimaat in de stad. Ons doel is om gezamenlijk nieuwe mogelijkheden voor huisvesting voor onze bewoners te onderzoeken en het bredere vraagstuk van huisvesting voor kunstenaars aan te kaarten bij de stad en in het publieke debat.

Bestuur

Het bestuur van het Ateliers Support Fund was op 31 december 2023 als volgt samengesteld:

François Mulkens, voorzitter

Sanne ten Brink, secretaris

Benthe van Veggel-Tupker, penningmeester

Financiën

Het ASF beschikte in 2023 over voldoende middelen om aan de aanvraag van Stichting Ateliers 63 (De Ateliers) voor financiële bijdrage te kunnen voldoen. De Ateliers heeft van het ASF een donatie van € 444.321 ontvangen in 2023. Dit bedrag is grotendeels aangewend om de stipendia van deelnemers te financieren. Het stipendium bedroeg € 15.402 per deelnemer per jaar.

Een deel van de donatie (€115.399) was afkomstig van één bedrijf en was bestemd voor de realisatie van Woonhuis. Een bedrag van €15.000 is beschikbaar gesteld als bijdrage voor de uitgave van de jubileumpublicatie. Daarnaast heeft het ASF een eenmalige extra bijdrage geleverd in verband met de hogere energiekosten.

De Ateliers is alle supporters zeer erkentelijk voor hun onontbeerlijke bijdragen.